

Wychodzi codziennie o godzinie 4. popołudniu, z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Przedpłata wynosi:

W MIEJSCU kwartalnie 4 zlr. 0 ct miesięcznie 1 " 50 "

Z przesyłką pocztową:

miesięcznie w kraju 2 zlr. - ct w Monarchii austro-węgierskiej 6 " - ct do Prus i Niemiec 6 " - ct

Przedpłata wynosi: " Francji po 7 zlr. " Belgii i Szwajcarii 50 ct. " Włoch, Turcji i księstw Nad. " Serbii 50 ct.

Numer pojedynczy kosztuje 10 ct.

GAZETA NARODOWA

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują: We Lwowie biuro administracji „Gazety Nar.” ulica Kopernika liczbą 5. — Ogłoszenia w Paryżu przyjmują wyłącznie dla „Gazety Nar.” szejca pana Adama, Rue Clément 4, Paryż; w Wiedniu Otto Maass, (Haaenstain & Vogler) nr. 10. Walfischgasse, A. Oppel, Stadt, Stubenbastei 2. M. Dukes, I. Riemergasse 13. Rudolf Mosse, Seilerstätte nr. 2, Henryk Schalek, 2, Wollzeile 11. Maurycy Stern, Wollzeile 32; G. L. Daube & Comp. w Frankfurtzie a. M.; w Warszawie Księżka i Frencler Senatorska 23; w Krakowie W. Kukulski. OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 5 ct od miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem. Reklam w rubryce „Nadesłane” 20 ct. od wiersza.

Lwów d. 20. Lipca.

Czas nie ma szczęścia ze swemi prognostykami co do zjazdu trzech cesarzy a następnie już tylko następców tronu austriackiego i pruskiego z cesarstwem rosyjskim w Lubochenku. I tej wiadomości zaprzeczają stanowczo zazwyczaj niezłe w takich sprawach informowany Pester Lloyd.

Pismo to podaje natomiast jako rzecz niewątpliwą, że hr. Kalnoky i ks. Bismark zjadą się już w pierwszych dniach sierpnia w Gasteinie, i że w tymże samym czasie nastąpi zapowiadane już spotkanie cesarza Franciszka Józefa z cesarzem Wilhelmem.

D. 17. bm. przejeżdżało przez Wiedeń w drodze do Gracu około 1000 turnerów saskich. Powiat ich wydział Schulvereinu z dep. Weitlofem na czele, a przewodniczącej dajaczną duchem wiedeńskich, tudzież przejęci nawskróś duchem czarno-czerwono-złotym turnerzy wiedeńscy wyprawili na ich cześć demonstrację prusofilską. Po odegraniu „das deutsche Lied” i „Wacht am Rhein”, przemówił do Sasów turner wiedeński Müller, prosząc, aby byli przekonani, że bracia ich „stoją i tutaj wiernie na straży niemieckiego państwa czarno-czerwono-złotym sztafetem.” Po czym p. Weitlof w imieniu Schulvereinu wniósł przewodniczącego turnerów saskich, p. Bierowi, wnieść z blawatków „na dowód, że tutejsi Niemcy, nie oglądając się na granice polityczne i państwowe, mają żywe poczucie jedności wszech Niemców.” P. Bier odparł, iż w tym wieńcu widzi odbicie sposobu myślenia, jaki Niemcy austriacki objawili w zeszłym roku na zjeździe turnerów w Dreźnie. Dr. Hermann, z Dreźnie, prawił, że „także w Austrii mus: niemiecko być pochodnią Prometeuszową, szerzącą ducha niemieckiego orężem pokoju, a gdzie to być musi, także orężem wojny.” Wreszcie przemówił saski turner dr. Götz, który wzywał do „zjednoczenia Niemców w Austrii i Rzeszy, aby dopięć wysokich celów zamierzonych a duch niemiecki aby wszędy panował.”

Nie mamy ochoty, ani też święta dla nas zasada narodowa nie pozwala nam, mieszając się do narodowych manifestacji niemieckich, o ile wręcz przeciwnie nam i naszym braciom krwi słowiańskiej nie są zwrócone. Możemy się wszelako zapytać: czyby też Prusacy zrobili, gdyby w którymśkolwiek kacie Rzeszy niemieckiej, a cóż dopiero w samychże Pruszech, wyprawiali goście austriacki pospołu z jakim miejscowemu ludności oddaniem, pod opieką publicznych stowarzyszeń, podobnego rodzaju demonstrację antihohenzollernską.

Pochód prusofilski odbył się we Wiedniu publicznie bez przeszkody i wyruszył koleją Południową do Gracu; kłóżył wpaść, że w Austrii wolność jest nieograniczoną! D. 17. turnerzy austriacki, przeszło 800, przybyli do Gracu — pod czas pochodu ich z dworca kolejowego miasto było udekorowane, witały ich tłumy tysięcy, a d. 18. rano nawet namiestnik styryjski, hr. Kubeck był obecny podczas produkcji turnerów; tak więc prusofilizm został urzędowo uznany.

Wiener Allg. Ztg. donosi, że czołowa szesnastka nie otrzyma ani własnego ogrodu botanicznego ani też własnego wydziału teologicznego, a to z powodów finansowych (ogrod ten kosztował by 250,000 zł.), tudzież, że wydział teologiczny nie jest narazie potrzebny. Wiadomości tej nie zaprzeczono półtorędo, i dla tego pisze Hlas, organ klubu czeskiego: „Nie myślimy dzisiaj wojować w tej sprawie. Przypominamy tylko, że całkiem tak samo prawno, iż sprawa bankowa i sprawa krownicza już są rozstrzygnięte i żądania czeskie do nich są odrzucone, a jednak, wobec związku do nich są odrzucone, okazuje się teraz, że, co w sytuacji na gorzej, okazuje się teraz, że, co w tych obu sprawach toczy się jeszcze będą ro-

kowania. Więc też i ów wyrok, dotyczący zresztą sprawy tylko administracyjnej, także nie będzie niezmiennym, skoro tylko rząd zechce użyć głosów czeskich na swoją podporę. Jeżeli zaś w tych sprawach uniwersyteckich dano nam rezukę, to mielibyśmy oznakę, że z czasem gotowi nam innych jeszcze rzeczy odmawiać.”

Wywodów i przysiąg półtorędowych, że hr. Taaffe nie przechyla się ku lewicy i że pozostaje wiernym programowi swemu, w mowie tronowej z r. 1879. wypowiedzianemu, przysłuchują się Czesi z niedowierzaniem, z politowaniem zaś dalszej tych pism konkluzji, że zatem nie może być mowy o jakim wielkim zwrocie w wewnętrznym położeniu Przelitawii. „Prezes gabinetu — piszą dzienniki czeskie — mniemał, że się rozdzieleni Czesi ulegną jego skłanianiu ku lewicy, że się będą bać nawet o tę szczyptę narodowego życia, jaką im niby to dano za głosowanie z większością; mniemał on, że w tym strachu odrzeka się swoich żądań w austro-węgierskiej sprawie ugodowej i wszystkich zatrzymanych dotąd praw i potrzeb narodowych. W tej myśli pominał też Czechów w sprawie ugodowej, a p. Gautsch wywołał wojnę różnym ważnym szkołom czeskim, i dla miłości lewicy hr. Taaffe dobrał sobie jeszcze drugiego takiego jak p. Gautsch ministra.

„Hr. Taaffe przekonał się jednak, że się naród czeski nie da zastraszyć. Ztąd wysoki order dla hr. Schönborna, ztąd przysięgi półtorędowe, że hr. Taaffe nie stoi o sojuszu z lewicą. Lecz wszystkie jego czyny ostatnie również też świadczą, że sobie za nic ma sojusz z prawicą. Oświadczamy, że w Radzie państwa zaraz na początku sesji musi przyjść do wyklarowania stosunku między rządem a stronnicami, stronnicami bowiem, bez jasnego a pewnego przeświadczenia co do swych nadziei, nie przystąpią nawet do dyskusji nad przedłożeniami ugodowemi.”

W niedzielę zęgnali się wszyscy oficierowie załogi budapesteńskiej z jen. Edelsheimem. Jen. hr. Paar wyraził mu od zebranych w serdecznym słowie uczucia czci i przywiązania, i że uczucia te korpus oficerski nazawsze zachowa dla ustępującego szefa. Jen. Edelsheim odpowiedział:

„Jeżeli się po tak długiej służbie występuje z armii, z którą się dołączył i niedołączył, gdy się całą swoją egzystencję, cały długi żywot poświęcił Najj. Panu poświęcił: to uczucie panowie za rzecz naturalną, że się to nie inaczej jak ze wzruszeniem sercem czyni. Mogę z całym spokojem przeświadczenia poglądać na ubiegłą koleję mego życia, i z czystym powiędziem sumieniem, że wszystkie myśli, wszystkie bez wyjątku intencje moje poświęcone były służbie mego cesarza a króla. Wobec was, panowie, którzy mi znacie, sądzę iż nie potrzebuję dopiero to konstatować. Koniec mój żywot wojskowy myślał, która we mnie zawsze pałała, i która w nas wszystkich pała: Oby Bóg chronił i zachował Najj. Pana, naszego cesarza a króla.”

Temi samymi wyrazami boleśnego wyrzutu pożegnał się jen. Edelsheim także z oficerami honwędów, stojących w Budapeczcie na załodze, od których jen. Gheczy w mowie, poczętej po węgiersku a skończonej po niemiecku, zapewniał go o koleżeńskich wojskowych sympatiach wszystkich honwędów. Sejm węgierski nie jest zebrany, młodzież akademicka rozjechała się, więc też spensjonowanie Edelsheima i awans Jankiewicza miną w Peszcie bez burzliwych manifestacji. Słychać jednak, że w Peszcie przygotowują demonstrację na cześć Edelsheima; i będzie rzeczą ciekawą, czy się Edelsheim do niej uchylił czy nie. Ze w sejmie sprawa ta podniesiona będzie, nie ma wątpliwości.

Z Peszty donoszą, że niedawno temu przybył do jen. Edelsheima jakiś wyższy wojskowy, i miał z nim długą a w końcu żywą rozmowę.

Potem podał się jen. Edelsheim na emeryturę, o co miał jednak już prosić w maju na audjencji u cesarza we Wiedniu.

Now. Wremia podaje wiadomość o nowych krokach ze strony rządu przeciwko napływowi Niemców do Rosji. Według tego dziennika, utworzoną została w tym celu specjalna komisja pod przewodnictwem towarzysza ministra spraw wewnętrznych, senatora Plewego. Ma ona zbadać kwestję eo do liczby Niemców, poddanych rosyjskich, i Niemców, zamieszkałych w królestwie Polskiem, i zaprojektować środki, zapobiegające napływowi Niemców do Polski, tudzież ma ściśle określić warunki bytu tych z nich, którzy w ostatnich czasach przyjęli poddaństwo rosyjskie.

Z Bukaresztu zaprzeczają urzędowo doniesieniu, jakoby Rumunia i Bułgaria zawarły tajne przymierze przeciw inwazji rosyjskiej, i jakoby przymierze to było przez Austrię i Niemcy aprobowane.

Uroczyste otwarcie posiedzeń skupczyny serbskiej nastąpiło dopiero wczoraj. Król, wygłaszając mowę tronową, oświadczył, że w celu zabezpieczenia żywotnych interesów ojczyzny, przyjął, wierny polityce domu Obrenowiczów, zgodnie z głosem ludu, stworzony przez Bułgarję stan otwartej nieprzyjaźni.

Następnie dziękował narodowi uroczysto za jedynomyślność, a armii za ofiary, poniesione w służbie dla ojczyzny.

Jakkolwiek, powiada dalej mowa tronowa, ustowania te pozostały bez skutku, a Serbia, ulegając życzeniu mocarstw, z Bułgariją pokój zawarła, to jedynomyślność narodu dowodzi, że Serbia czuwa nad obroną idei państwowej, i że wola jej jest szanować zasady traktaty i protestować przeciw jednostronnemu zaburzeniu równowagi na półwyspie Bałkańskim.

Mowa tronowa stwierdza, że stosunki Serbii z Bułgariją są obecnie takie, jak przed wojną, a z innymi mocarstwami europejskimi jak najprzyjemniejsze. Król troskliwie czuwać będzie nad utrzymaniem tych przyjaznych stosunków na przyszłość.

Mowa tronowa zapowiada przedłożenie, zwłaszcza w kierunku finansowym, przy uwzględnieniu zasady oszczędności, i zaleca dodatkowe zatwierdzenie zarządzeń, wydanych podczas wojny, odwołując się do patriotyzmu narodu.

Mowę tronową przyjęto kilkakrotnie oklaskami, a król opuścił parlament wśród okrzyków „Zivio!” Komisja weryfikacyjna wniosła unieważnienie nielegalnych wyborów i wdrożenie dochodzenia w sprawie wyboru dwóch belgradzkich deputowanych, co skrupyła przyjęła do swej wiadomości. Aż do stanowczej decyzji skupczyny zostało, stosownie do konstytucji, 25 deputowanych wykluczonych. Podczas wyboru kandydatów do przedymu skupczyny, wybrani zostali 87 przeciw 40 głosom kandydaty partii rządowej. Król zatwierdził wybór Pawłowicza na prezydenta, a Zunicza na wiceprezydenta skupczyny.

Pester Lloyd podnosi rewelacje, ogłoszone przez jedno z pism nadreńskich, a dotyczące się nieudanej napaści na Serbię pod sztandarem panslawistycznym. Pretendent Karadzordziewicz, wspomagany przez emigrantów serbskich, a między innymi przez znanego popa Gjuricza, zbierał na wiosnę ochotników i zwerbował był już oddział około tysiąca ludzi, złożony z Czarnogórców, wydalonych Serbów, Bośniaków i Hercegowinczyków, z którymi chciał wpaść do Serbii i podnieść rozkosz. Niewiadomo dokładnie, co ostatecznie przyczyniło się do udaremnienia zamiarów pretendenta, lecz że przygotowania ku temu były już daleko posunięte, to stwierdza P. Lloyd i z innych źródeł. Wszystko to miało się dziać niemal pod okiem księ-

cia czarnogórskiego, którego lojalność wobec Serbii Glas czernog. tak bardzo sławi.

Grecja, pomimo swych rozbrojeń, liczy jeszcze zawsze na to, że przy zawikłaniach na Wschodzie będzie mogła porażkę swą polityczną powetować. Organ oficjalny ministerstwa greckiego Hora tak pisze: „W obecnej chwili nikt wątpić nie może, że w krótkim czasie wybuchnie nowa burza na półwyspie Bałkańskim. Nie ma w Europie kraju, w którymby siły burzące i restaurujące były w takim cięgiem gorączkowym naprężeniu, jak na rzeczonym półwyspie. Jeśli zaś Grecja znów nie przyjmie czynnego udziału, jeśli ona znów zjawi się na drugim końcu świata, to historycznym tylko pergaminami w rękę, wówczas gdy inni mieli po to za sobą fakta dokonane — to jej historyczne stanowisko zajmie bezprowiętnie inny naród. W chwili, gdy Europa, gnąc kolana przed nowym faktem, dokonywanym w Bułgari, będzie go akceptowała, to Grecja, nie będąc obecna na arenie historycznej, grać będzie rolę obłąkanych dzieł ewangelicznych... Program naszej politycznej działalności streścza się w następujących słowach: musimy pracować i poświęcić wszystko, w przeciwnym razie wykreślą nas z listy żyjących, i poświęcą na ofiarę innym.”

Hiperlojalność na wysięgi stała się przymiotem, znajdującym nieszczęśliwym w naszym biednym kraju. Nie dość uznawać szczerze stan faktyczny i prawny naszych politycznych stosunków; trzeba się jeszcze w sposób najbrzydlivszy przymlać władzy, daleko poza wymagania prawa i poposiłte uczuciowości, ażeby okazać, iż jest się dobrym obywatelom! Oto rak, który toczy naszą pracę polityczną, który nam odbiera wszelką wiarę w własne siły, przynajmniej godność własną, a zaskarbia tylko pogardę tych, którzy nami rządzą.

Kto wziął wczorajszym numerem Przegladu do ręki, mógł się spotkać z parokwizmem tej najnowszej choroby, mógł podziwiać zgrozzenie i oburzenie na to, iż Gazeta Nar. śmiała wypowiedzieć coś nielegalnego. Sam Przeglad nie znalazł wprawdzie od piątku do poniedziałku tej nielegalności, skoro jednak wczoraj wszystko korespondent Nowej Prassy dał znać, że w jakimś zdaniu, wyrwanem z artykułu Gazety Nar. czuła gruba nielegalność, skoro Czas burknął coś po grubiańsku — poposłszy i Przeglad wylał swe oburzenie przeciw Gazecie Nar., bo przecież trzeba się okazać lojalniejszym od Czaasu. Żal nam doprawdy, że polskie pisma półtorędowe potrzebują aż takich nacilanych sposobności, do wyłowa swoich hiperlojalnych uczuć; smutnie nie daje im do tego dość pola władza, sprzyjająca krajowi. Nasz czytelnicy wiedzą bardzo dobrze, cośmy i w piątkowym i w wczorajszym artykule naszym chcieli wypowiedzieć. Zapatrywać naszych aż nadto jasnych nie potrzebujemy więc powtarzać, lecz nie potrzebujemy się ich także zapierać, gdyż pismo nasze wydajemy dla ludzi niezawisłego sądu, nie zaś dla lokajów, szukających zbawienia narodu w pogardzaniu naszym hiperlojalności.

Korespondencje „Gazety Narodowej”

Rzym, d. 16. lipca. Cisza letnia zaległa już Wieczne miasto, które się codziennie coraz bardziej wypróżnia. P. Depretis wyjeżdża we wtorek do Stradelli do Monzy, a ztamtąd do Contrexville z młodą i śliczną swoją małżonką i z małym jedynaczkiem będącym największą pociechą i osobą jego 75 lat. Hr. de Robilant zaś tak jest obciążony pracą, że o villeggiaturze mowy nawet być nie może. Baron von Keudell, ambasador niemiecki, który miał wyjechać do Sorrentu, otrzymał rozkaz od księcia Bismarka pozostania w Rzymie aż do sierpnia. Miewa on ciągłe narady z ministrem spraw zagranicznych, z sekretarzem jeneralmym margrabią Cappellim, i z p. Malvano

dyrektorem spraw politycznych w temże ministerstwie. Jak mówią sprawa wschodnia i Francja są przedmiotem tych nieustannych rozmów. Stosunki Włoch z Francją naprężają się bardzo. Senat francuzki bez żadnej rozsądnej przyczyny i przez widoczny republikański kaprys odrzucił traktat żeglugi między Włochami a Francją, tak możolnie i praktycznie opracowany i przez parlament włoski już przyjęty. To istne dziwactwo utrudni niesłychanie handel między obydwoma krajami, a prztem niezadowolone w Włoszech zmogło się na wiadomości, iż p. de Freycinet przeznacza na ambasadora do Rzymu, na miejsce p. Decrais, którego przenosi do Wiednia, tego samego p. Cambon, rezydenta w Tunisie, co się tak ciężko Włochom dał we znaki. Rząd włoski go nie przyjmie, a hr. Nigra zapewne dostanie nieokreślony urlop.

Mówią tutaj, że Włochy układają się z Austrią na wypadek wojny między tem państwem a Moskwą, która położenie na Wschodzie coraz prawdopodobniejszą czyni, i że armia włoska posilkowałaby austriacką. Ale pogłoski te, które jak najnaturalniej i najlojalnie w świecie muszą się sprawdzić i sprawdzić w razie starcia między obydwoma państwami, są dzisiaj, zdaniem naszym, przedwczesne, tembardziej, że hr. Ludolf, ambasador austriacki, wyjechał już za urlopem, coby zapewne nie nastąpiło, gdyby wojna austriacko-moskiewska była za pasem; chyba że br. von Keudell, który tak pilnie i gorliwie rokuje z hr. de Robilant, przemawia także w imieniu austriackiego rządu. Są to jednak domysły, któremi zajmować się nie warto, dopóki nie mamy pewniejszych danych. To tylko pewna, że wielkie gotują się wypadki, i że dlatego właśnie nadzieja i otucha lepszemu losu nie powinna ustawać w Polakach w tej nawet okropnej chwili, gdy wszystkie moce ziemskie i piekielne zdają się być spiknionymi na ich zagładę.

Wszyscy prawie ministrowie, z wyjątkiem p. Depretisa, wyjeżdżają jutro do Genuy na inaugurację pomnika Wiktora Emanuela. Królestwo tam przypłyną z Spezji na pancerniku „Italia”, otoczeni całą eskadram. Uroczystości geneńskie trwać będą przez cztery dni, a program ich jest jak najrozmaitszym.

Wiele we Włoszech narobiła hałasa smutna przegrado sierżanta 88. pułku piechoty Defrancesiego, liczącego 21 lat, który zalogował się w Monzie, w łeb sobie strzelił, zostawiając list do króla, w którym oświadcza, że otrzymany polecenie zamordowania go, sam woli ginać, niż pamiętać się królobójstwem. Atoli Defranceschi nie umarł, a rana jego, lubo niebezpieczna, nie jest śmiertelna. W liście swoim polecał on starą matkę swą łascę króla, a Humbert L., przeczytawszy list, zawołał: „Biedny chłopiec! jeżeli skłamał, uczynił to dla matki!” Jakoż ono polecenie królobójstwa uważają za prosty wymysł, i dowodzą, iż Defranceschi chciał się zabić z powodu przykrej pieniężnej sprawy, w którą go kochanka wplątała. Władze sądowe zjechały do Monzy, surowe się śledztwo rozpoczęło. W ogóle ani sam król, ani rząd i naród nie widzą projektu królobójczego zamachu. Dobroć i szlachetność króla włoskiego są tak wielkie, iż nikogo w życiu swoim nie skrzywdził, a najwyższa władza podług konstytucji włoskiej, spoczywa nie w osobie monarchy, ale w parlamencie. Królobójstwo we Włoszech byłoby tedy nie tylko szkaradną zbrodnią i czarną niewdzięcznością, ale czynem zwracającym głupoty. Wprawdzie mamy już przykład Pasanantego, a zaprzeczyć temu nie można, iż jest we Włoszech nieliczna garstka anarchistów, ściśle związanych z komunistami francuskimi i czepiących we Francji najprzewrotniejsze i najbrzydlivsze zasady. Francja w swoim upadku stała się źródłem moralnej zarazy, niemającej tych wymówek, jakie ma moskiewski nihilizm. Jakkolwiekby, dowiemy się zapewne wkrótce, jakie były prawdziwe podbiki tego samobójstwa.

Rodzina Buchholców.

Szkice z życia Niemców, podług Juliusza Stindego.

(Ciąg dalszy.)

II. Muzykalne łowy na sieni.

Byłeś pan taki grzeczny, panie redaktorze, żeś wydrukował tę fatalną historję, która się wydarzyła w dzień urodzin mojej Emmi, gdy dzieci grały ów okropny teatr, a ja się z Heimreichową trochę przemówiła. Od tego czasu nie była u nas, a Krauzowa, bardzo rozsądna osoba, mówi, że musiałabym sobie chyba mieć coś do wyrzucenia, gdybym sama pierwszy krok zrobiła.

„Ale muszę też panu opowiedzieć, jakem się tu kiedyś przeraziła. Siodzę sobie i nie nie myślę, aż tu zadzwoniło, i wszedł listowy z przekazem pieniężnym dla mnie. Z początku nie chciałam wierzyć, ale musiałam recepis podpisać, a on pieniędze położył na stole. Było to honorarium za mój list do pana. Nie, tegom się nigdy nie spodziewała, i jeszcze tak dużo! Rozrzewniałam się bardzo i zaczęłam płakać, a dzieci także. Pieniędze leżały na stole i myślałam, że zechcą się ich dotknąć, i byłabym uwieryła, że listowy był jakimś duchem zaczarowanym, gdyby nie to, że tupał okropnie jak chodzik.

„Wiesz co, Wilhelmino, że to prawdziwy zaszczyt dla mnie.

„Karolku — odpowiedziałam — ja byłam czasem gwałtowną względem ciebie, lecz to się już nie powtórzy, zrzecam, że nie.

„On mnie uściśnął i pocałował i ja znowu zaczęłam płakać. Emmi i Betti uczepliły się

do mnie, widząc, że też wstrzymałam nie mogę, i dały mi sobie płać.

— No, no, cicho dzieci — rzekłam — to tylko z radości. Żeby to tylko Heimreichowa widziała, tożby się złościła.

— I coż ty poczniesz z pieniędzmi? — zapytał mój mąż.

— Schowam je na wieczną pamiątkę — odrzekłam — albo, jeśli już inaczej być nie może, kupię sobie nowy kapelusz, bo stary wyszedł już z mody. Krauzowa także sobie niedawno kupiła.

— Dzwieczęta mniemały również, iż to będzie najlepší, jak sobie kapelusz kupię. Uczyniłam więc zadość ich naleganiom i poszłyśmy wszystkie trzy do modniarki. Ze zaś została jeszcze wcale przyswoita reszta pieniędzy, rzekłam:

— Za resztę musimy sobie zrobić jakąś przyjemność. Pójdziemy do sali koncertowej Bilsiego. Wdzieję mój nowy kapelusz, a tatko przyjdzie po nas.

— Uciecha dzwiewząt była niesłychana, a żeśmy były w drodze do domu, wstąpiłyśmy do cukierni i kazałam dać czekolady z bitą pianą i coś do przegrzymania. Była to prawdziwa feta!

— Wieczorem wybrałyśmy się wczynie, aby zająć dobre miejsca. Gdyśmy weszły do sali, ujrzałam przy jednym ze stołów dobrą przyjaciółkę. Zbliżyłyśmy się i powitały.

— Dobry wieczór, kochana pani Bergfeld — rzekłam — przecież znowu można raz panią widzieć! A, jak też Augustka wyrosła, odkąd jej nie widziałam!

Bergfeldowa twierdziła także, że córka jej ogromnie się rozrosła. No, lecz ja widziałam dobrze, że dorosła czyniła ją tylko suknią, całkiem modną z ogonem i kirasem, a z przodu grzywka jak u kucyka. Moim dzwiewzgom niebył takim tego nie pozwoliła, choć Bogiem a prawdą, na moją Betti takżeby dobrze suknią taka leżała. Augustka jest już wprawdzie od dwóch lat bierzowana, ale jeszcze zawsze chuda i niezgrabna,

że doprawdy grzech i wstyd ubierać ją jak dorosłą. No, to prawda, że kto ma takie szpiczaste łokiecie, powinien zawsze nosić długie rękawy.

Zajęliśmy miejsca, lecz gdy moja Emmi chciała sięść koło Augusty, rzekła Bergfeldowa: — krzesło to jest zamówione, gdyż ma przyjść jej Emil.

— Przecież są dwa krzesła — rzekłam — dla pana Emila wystarczy jedno.

— Na to odrzekła mi z pewnem zakłopotaniem, że jej Emil przyprowadzi prawdopodobnie jeszcze jednego z przyjaciół.

— Aha — pomyślałam — coś tutaj się święci. Uważajmy.

Niezdługo przyszedł Emil istotnie i przyprowadził ze sobą przyjaciela, który, jak się później okazało, jest także prawnikiem i praktykuje na asesora. Przyjaciel — spodziewałam się tego — usiadł przy Augustce, która się zacerwieniła aż po uszy, i była jeszcze niezgrabniejszą niż dotąd. Emil zajął miejsce przy mojej Betti.

Koncert rozpoczął się. Zaledwo artyści zaczęli grać, Bergfeldowa wyjęła pończochę z kieszeni i przebieierała drutami tak, jak gdyby pieniędze za wstęp chciała odrobić. Gdy muzyka była powolna i uroczysta, przebieierała drutami spokojnie, ale gdy potem zaczęli grać walc, zaapokajała palcami do taktu przebieierała i spuściła tyle oczek, że Augustka musiała wszystko sprząść. Dopieroż mogłam sobie wytłumaczyć, dlaczego pończocha była tak brudna.

Chwałę ja bardzo pilność domową i nie nawidzę próżnowania, ale jeśli się chce duszę porzucić koncertem, to niepodobna dzielić uwagę między symfonję a pończochę. Nie myślę także, iż Beethoven boskie swe utwory komponował na to, aby przy nich pończochę robić. A jaka to wspaniała taka symfonia! Siedziż głęboko zadumany jak w eteropiętrowej studni i myślisz, że chyba wiadro zimnej wody wyrwie cię z zadumy! Oto potęga muzyki!

W pauzach zabawialiśmy się wybornie. Emil zapuścił się z moją Betti w długą rozmowę o literaturze niemieckiej, a że Betti czytała świeżo traktat z powieści pani Marlit, więc mogła mu dzielić sekundować. Utrzymywała, że pani Marlit wybornie maluje charaktery i twierdziła, iż to było zupełnie słusznie, że baron został zastrelony a odważny intyner ożenił się z hrabiną. Jużto jak się dzieci czegoś nauczą, to mogą zawsze do rozmowy wnieść swoje trzy grosze.

Augusta Bergfeldowej i jej student nie przemówili ani słowa, ale od czasu do czasu rzucał na siebie z ukosa zakochane spojrzenia, które swoją drogą bardzo wiele mówiły. Bergfeldowa udawala jednakże, jak gdyby nie widziała, owszem nazywała studenta ciągle „kochany panie Weigelt”, pytała, jak mu się powodzi, co porabiają rodzice i dlaczego nie nosi mitenek, które mu Augusta zrobiła.

— Pani chcesz mieć na ciepło tego młodego człowieka, kiedy mu dajesz mitenki — szepnęłam do Bergfeldowej, nie myśląc zresztą nic złego. Lecz ona rzuciła szczerze spojrzenie na mój nowy kapelusz i rzekła: — My jesteśmy zawsze za rzeczami pożytecznymi, a nie za paradowaniem swiecidłami i fiokami!

Oniemiałam. Mój nowy kapelusz nazywał „fiokami”! No, gdybym go była pożytyła lub wyduśla na to pieniędze od Karola, to co innego. Gdym troszkę przysła do siebie, rzekłam: — Oczywiście, jeśli mąż musi sam na wszystko zarabiac, to byłoby niesprawiedliwie żebyżona pilnowała mody.

Miała za swoje.

W ciągu drugiego oddziału koncertu zjedliśmy placek, który przyniosła ze sobą. Obaj młodzi panowie zapalili papierosy, a im piękniejszą była muzyka, tem bliżej przysuwali się do siebie Augustka i jej student. Ja nie mówi-

łam już ani słowa, ale uważałam, że gdy muzyka w pięknym potpourri zaczęła grać melodję: „Ach, gdybyś była moja!” trzymałam się za ręce i patrzyłam na siebie małśnianie oczami.

Nareszcie skończył się koncert. Mój Karol i pan Bergfeld oczekali nas w przedsiomku i poszliśmy razem do restauracji, gdzieśmy zajęli oddzielny gabinet, ażeby być więcej po domowemu. Mój mąż powiedział p. Bergfeldowi, jakim sposobem przyszedł do nowego kapelusza, więc on gratulował mi i rzekł, że odtąd należą już do plejady niemieckich autorek, a jego żona — oczywiście tylko z zadrności o kapelusz — odzwalała się, że kobiety, które siedzą przy biurku, nie zwykły pilnować rodziny i gospodarstwa domowego.

— Tak? — odparłam dość żywo. — Na wszelki wypadek więcej ja się troszczę o moje córki niż pani o swoją, skoro jej pozwalasz zaszczać się w mitostki ze studentami.

— No, była to istna bomba!

— Co to jest? — zawołał p. Bergfeld — Panie Weigelt, nie sądzę przecież...

— O Boże, papo! — krzyknęła Augusta.

— Franc bierzcie to na serjo — rzekła Bergfeldowa.

— Co za Franc, jaki Franc? — huknął pan Bergfeld.

— No, pan Weigelt. On kocha Augustę wernie i z całej duszy...

— Bardzo proszę; jedno słowo — rzekł pan Bergfeld, zwracając się do studenta, który stał, istny winowajca, i był bładny jak policyjny skonfiskowane mleko. A jak się trząś, mój Boże, jak młoteczek od modnego telefonu. Aż litość brała patrzeć się na niego.

— Kto pan jeste? — pytał surowo pan Bergfeld.

— Jurysta.

— Gdzie pan zrobicieś znajomość z moją córką?

— U Bilsiego.

Z ministerjalnej ankiety szkolnej.

Zmiany w przepisach egzaminacyjnych dla seminarjów nauczycielskich obmyślone zostały przez ankietę dla wszystkich krajów Przedlitawia...

ko ma być żądaniem jeszcze świadectwo zdrowia. Z pisemnych egzaminów dojrzałości odpadną realia.

XX. walne zgromadzenie Towarzystwa pedagogicznego.

(Drugie posiedzenie, d. 19. lipca o godzinie 4 1/2 popołudniu)

Przewodniczący p. Sawczyński. Jeden z pp. sekretarzy odczytuje protokół z pierwszego (rannego) posiedzenia. Przeciw protokołowi nie zabiera nikt głosu.

Przewodniczący przystępuje do 2 punktu porządku dziennego.

P. sekretarz Rosół, odczytuje złożone na stole prezydjalnemu następujące wnioski. 1. wniosek p. Walentego Kowalówki, żądający rychłego założenia szkół wydziałowych 4 klasowych...

2. wniosek p. Franc. Stadnickiego dostatecznie poparty w kierunku zmiany ustawy szkolnej z r. 1873, dotyczącej się prawnych stosunków nauczycieli ludowych:

a) podwyższenie płacy nauczycielom miejskim i małomiasteczkowym z 300 na 500 i znizyła ta służbę z 40 na 30 lat.

b) o przyznaniu kwinkwentiów 10% od pobieranej płacy;

c) by spędzone lata służby w wojsku, tak jak innym zawodom były i nauczycielowi do lat służby nauczycielskiej policzone.

d) zmienić art. 31 powołanej ustawy w ten sposób, aby nie jak dotąd się praktykowało w razie wycofania procesu lub dyscyplinarnej nauczycielowi, były urzędowanie i płaca odjęte, ale dopiero w razie udowodnienia temuż karygodnego czynu, za który został skazany.

e) ażeby uczynić już raz zadanie sprawiedliwości i położyć tam wszelkim protekcjom i niesnaskom przy obsadzaniu stałych posad nauczycielskich; by Zarząd główny udzielił się przedstawianiem do c. k. krajowej Rady szkolnej, by ta prowadziła na wzór naszych urzędów listę spędzonych lat służby nauczycielskiej i stopniowo starszych nauczycieli posuwała na wyższy etat płacy.

W ciągu czytania rozpoczyna się dyskusja nad tem, czy rozmaite wnioski mają być odczytywane, lub wprost odczytane do specjalnych komisji. Zgromadzenie uchwała, aby wszystkie wnioski były odczytane.

Na wniosek ref. p. Wład. Zajaczkowskiego — mianuje Zgromadzenie przez akklamację hr. Stan. Badeniego honorowym członkiem. Przewodniczący oświadcza, że drogą telegraficzną zawiadomi natychmiast hr. Badeniego o zapadłej uchwale.

Następnie referent p. Badeniego w zastępstwie Juliana Maciulowskiego odczytuje obszerny memoriał: "O przecięciu w szkołach ludowych miejskich, szczególnie żeńskich." poparty mnóstwem dat statystycznych.

Z powyższego wyczerpującego memoriału wyjmujemy następujące argumenty:

1. Przecięcie w szkołach ludowych miejskich, szczególnie żeńskich istnieje i wywiera szkodliwy wpływ tak na zdrowie jak i umysłowy rozwój młodzieży. 2. Szkoła ludowa ma równomiernie dążyć do prawidłowego rozwoju umysłowego jak wpływają na wykształcenie ucznia i charakteru u młodzieży oraz troskliwie pielęgnować i rozwijać jej fizyczne zdrowie. 3. Szkoła ludowa winna kształcić ciało przez gimnastykę, przez troskliwe przestrzeganie w układaniu rozkładu zmian umysłowej i fizycznej czynności, przez należyte urządzenie pauz w czasie godzin szkolnych przez pozostawienie dwóch półdniów i niedziel w każdym tygodniu wolnych i od domowej pracy, poruczonej zwykle w szkole. 4. Dopiero z ukoniecznym 7. rokiem życia powinna młodzież wstępować do szkoły ludowej. 5. Młodzież nie powinna być nigdy zatrudniona dłużej nad 3 godziny w jednym ciągu nauką szkolną. 6. Zatrudnienia domowe mają być tak obliczone, aby u młodzieży do 10. roku życia nie wymagało więcej jak 1/4 części, u starszej zaś nad 10 lat nie więcej jak 1/3 części obowiązkowych godzin szkolnych. Rysunki, kaligrafia, a u dziewcząt roboty ręczne nigdy nie mogą być przedmiotem pracy domowej przez szkołę wyznaczonej. 7. Każda szkoła posiadać winna potwierdzony przez władze szkolne specjalny plan nauki, zastosowany do stosunków miejscowych, a wypracowany w myśl rozporządzenia ministerjalnego z d. 10. listopada 1884., na podstawie normalnego planu obowiązującego, który materiały naukowe podaje jedynie w ogólnych zarysach. Specjalny plan ma podawać szczegółowo na każdą klasę rozdział i grupę materiału naukowego. Planu tego nie wolno żadnemu nauczycielowi ani zmieniać ani rozszerzać. Zmiany, które praktyka wskaże, konferencja nauczycieli miejscowej szkoły uchwalą, musi zyskać nadto zatwierdzenie władzy szkolnej.

W dyskusji nad temi argumentami przemawiali pp. Falkiewicz i Kowalski.

Uchwalono ten memoriał przekazać Zarządowi głównemu do zbadania i sprawozdania na przyszłym Zjeździe. Wyrażono zarazem podziękowanie p. Maciulowskiemu.

Wniosek od Zarządu oddziałowego Tow. pedagogicznego w Brzeżanach:

"Walne zgrom. Tow. pedagog. oddziału brzeżańskiego wybrało Wielebnego księdza Ant. Kosińskiego swym delegatem na XX. walne zgrom. Tow. pedagog. we Lwowie w dn. 19. i 20. lipca r. b. odbyć się mające; poleciło Wmu księdzu do przedłożenia przydzium waln. zgrom. Tow. pedagog. celem uzyskania uchwały walnego Zgromadzenia dwa wnioski następującej treści:

1. Wydział ma interpelować Zarząd główny, co się stało z wnioskiem o zmniejszenie służby do lat 30.

2. By Zarząd główny postawił na porządku dziennym XX. wal. zgrom. we Lwowie wybór deputacji, złożonej z pięciu członków z prezesem Zarządu głównego na czele, którzyby się zajęli prośbą o protekcję u władz szkolnych i posłów sejmowych we Lwowie, celem reformy ustaw szkolnych, będących na porządku dziennym każdorocznej sesji sejmowej.

3. Popieranie wszelkich wniosków, które mają na celu dobro nauczycielstwa w ogóle a oświaty ludowej w szczególności.

4. Wniosek p. Kowalówki, żądający zorganizowania pomocy naukowej, której zadaniem byłoby opłacać czesne za ubogich, utalentowanych uczniów i utrzymywać dla nich bursę. Inicjatywę do tej organizacji powinno wziąć Tow. pedagog. łącznie z Tow. szkół wyższych.

5. Wniosek p. Krzaczkowskiego, aby Zarząd główny zajął się poprawą elementarza tak, aby ten odpowiadał warunkom dydaktyczno-pedagogicznym i dzielił się na dwie części, dla pierwszego roku nauki i dla drugiego.

Wniosek Falkiewicza: Walne zgromadzenie Towarzystwa pedagogicznego na XX. zjeździe we Lwowie uznaje za potrzebne objąć w program swej działalności nadanie szkołom ludowym więksim kierunkiem bardziej praktycznym, więcej do przyszłego trybu życia wychowanków zastosowanego i głębiej podniesienie przemysłu domowego jako też rolnictwa uwzględniającego. Za niezbędne do osiągnięcia i rozwinięcia tego celu uznaje walne zgromadzenie: I. a) odpowiednio uzupełnienie i rozwinięcie nauki szkolnej w szkołach ludowych wiejskich, b) działalność samychże nauczycieli na polu przemysłu domowego i rolnictwa. II. W tym celu poleca walne zgromadzenie Zarządowi głównemu ukonstytuowanie komisji, która by się zajęła a) zbadaniem, jakim modyfikacjom powinien ulegać plan naukowy przy zastosowaniu go w szkołach ludowych wiejskich.

Wnioski te przydziela przewodniczący p. Gerstman wybranej na rannem posiedzeniu komisji lustracyjnej i wzywa ją, aby zaraz udała się na ustęp, ukonstytuowała i zajęła się natychmiast rozpatrzeniem tych wniosków, aby mogły przysięść już jutro, jeśli nie dziś jeszcze na porządek dzienny. — Ponieważ trzech członków tej komisji nie przyszło na posiedzenie, przeto na wniosek p. Kerekjarto, kooptuje zgromadzenie na ich miejsce 3 zastępców.

Koniec posiedzenia o godz. wpół do 7. wieczór. Następnego dnia 20. o godz. 9. rano.

6. W sprawie burs dla dzieci nauczycieli; ref. M. Stuzewski. 7. Wybór wiceprezesa. 8. Wybór uzupełniającej 13 członków Zarządu głównego. 9. Sprawozdanie komisji walnego Zgromadzenia o wnioskach samoistnych. 10. Odczytanie protokołu z III. posiedzenia. 11. Zamknięcie zjazdu przez prezesa. ad 1. Sekretarz odczytuje protokół z wczorajszego popołudniowego (II) posiedzenia, a że nikt do tego punktu programu nie zabiera głosu, zostaje protokół przyjęty.

ad 2). Dr. Benoni w obszernym wykładzie streszcza sposób teoretycznej i praktycznej nauki nietylko geografii jako takiej, ale i hydrografii, geologii, geognozji itp. Wykład ten zajął w wysokim stopniu całe zgromadzenie, w dowód czego na wniosek trzech członków zgromadzenia wyraża szanownemu prelegentowi podziękowanie przez powstanie. Wykład ten ma być wydrukowany w Szkole.

Przed przejściem do dalszego porządku dziennego, odczytuje przewodniczący telegram gratulacyjny od Związku nauczycielskiego w Pradze, na co zgromadzenie przez swego przewodniczącego podziękuję również drogą telegraficzną.

Przewodnictwo obejmuje p. Gerstman i oświadcza, że do wczorajszych wniosków samoistnych przybyło dziś jeszcze dwa.

ad 3) oświadcza referent, że sprawa wydawnictw rozwija się bardzo pomyślnie, a wys. Rada szkolna odstąpiła Zarządowi głównemu ukończenie książki, będącej podręcznikiem dla nauki dopielającej.

Ze spraw administracyjnych wspomnieć należy, że za rzecz bursy, t. j. na dochód dzieci nauczycielskich, odstąpił Zarząd główny czysty zysk z kilku wydawnictw Tow. pod.

Bilans, podany w drukowanym sprawozdaniu, jest ułożony i zamknięty w sposób buchalteryczny.

P. Kremowski dziwi się, że w wykazie figuruje w rozchodzie i przychodzie jedna i ta sama cyfra. (Wesołość.) Mowca widocznie nie uwzględnił salda, co też po zamknięciu dyskusji konstatuje referent. Na tem załatwiono punkt 3.

ad 4). W imieniu i z ramienia komisji lustracyjnej zdaje sprawę p. Kieki. Komisja wnosi podziękowanie hr. Stan. Badeniemu za hojne datki na rzecz Tow. pedagog. a zarazem udzielenie absolutorjum i wyrażenie uznania Zarządowi głównemu.

Dyskusja otwarta.

P. Kremowski powraca jeszcze raz do kwestji bilansu i ma Zarządowi głównemu i administracji za złe, że obem instytucjom publicznym udziela kredytu, podczas gdy go zamyka dla swych członków. Pomimo zamknięcia dyskusji nad sprawą bilansów, daje referent dr. Benoni p. Kremowskiemu żądane wyjaśnienie.

Wnioski komisji lustracyjnej, podane pod głosowanie, zostały jednogłośnie przyjęte.

ad 5). Przewodniczący wzywa na skratatorów pp. Bałyckiego, Matysza, Bilińskiego, Łabowskiego i Szafrana. Głosowanie odbywa się kartkami.

Podczas gdy komisja skratacyjna zajmuje się zestawianiem głosów celem podania rezultatu głosowania, przystępuje Zgromadzenie do 6. punktu porządku dziennego.

W przerwie proponuje dr. Roszkowski Zgromadzenie, aby korzystając z wolnego czasu dziś popołudniu, zwidziło gremialnie muzeum Lubomirskich w Ossolineum, gmach sejmowy i muzeum przemysłowe.

Propozycja ta została jednogłośnie przyjęta. Punkt zborny o godzinie 3. popołudniu w podwórzu Zakładu im. Ossolińskich.

ad 6. odczytuje p. M. Stuzewski wyczerpujący referat, podając między innymi drogi i środki prowadzące do celu tj. do zebrania i pomnażania funduszu na rzecz dotowania istniejących już i zakładania nowych burs. Sejm i rząd przychodzą tu Towarzystwu z życzliwą i skuteczną pomocą, — reszta zaś zależy od 2000 członków Towarzystwa pedagogicznego i całego grona nauczycieli, nie wspominając już o Zarządach oddziałowych w poszczególnych powiatach i miastach.

W otwartej dyskusji zabiera głos dr. Benoni i zaznacza, że wprawdzie główne zadanie burs sięga na samychże nauczycieli, oni jednakże, walczący często sami z niedostatkami, wszystkim podobać nie mogą. Dr. Benoni wzywa delegatów na prowincji, do energicznego prowadzenia i przypieszenia ich akcji w zbieraniu składki, gdy pozwolenie rządowe, dane na to, upływa z dniem 31. grudnia b. r. Nie wypada więc spychać akcji pomocniczej na ostatnią chwilę. Pozostaje Tow. pedagog. oprócz znanych dróg i środków, ubieganie się o subwencję państwową.

Dr. Benoni wspomina przy tej sposobności, że sprawa burs w Zarządzie głównym zajmował się najgorliwiej pomocniczo stojący poza Zarządem p. M. Stuzewski, któremu należy się podziękowanie. (Zgromadzenie powstaje z miejsc). Następnie zabierają głos pp. Falkiewicz, Iraut. Ten ostatni stawia 2 wnioski, najprzód podziękowanie Dr. Benoniemu, za tyloletnią gorliwą jego pracę o dobro Tow. (członkowie powstają z miejsc) i drugi wniosek, aby Zarząd główny z współpracownictwem zarządów oddziałowych, wydał "kwestionariusz", obejmujący dzieje Tow. pedagog. od chwili założenia, aż po dzień dzisiejszy tj. za 20-letni przeciąg czasu. Kwestionariusz taki, jako książka będzie dla wszystkich członków miłą pamiątką, a zarazem, sprzedawana za pewną cenę, po odciążeniu kosztów wydania, czystem dochodem pomnoży znacznie fundusz burs.

Wniosek o zamknięcie dyskusji przyjęty; również wniosek wyboru jednego lub dwóch mówców jeneralnych zśród zapisanych do głosu członków. Ci udają się na ustęp celem wyboru mówców jeneralnych.

W czasie przerwy oświadcza p. Rosół, że wycieczka do Drobowya odbędzie się jutro i wzywa chętnych wziąć udział w wycieczce, aby podali swoje nazwiska celem uzyskania kart jazdy o znionych cenach.

Ogłoszenie skrutynium: Głosujących 273, absol. większości 137. P. Z. Sawczyński otrzymał 228 głosów, jest zatem ogromną większością głosów wybrany przewodniczącym. (Okrzyki i oklaski).

Jako jeneralny mowca zabiera głos p. Świechło i proponuje, aby celem przysporzenia funduszu na bursy: lmo podać do rządu prośbę o przedłużenie terminu na zbieranie składek jeszcze na rok jeden. 2do udać się do ordynatorów, 3tio do Rad powiatowych, aby i te instytucje przysłyły w pomoc Tow. pedagog. nareszcie 4to aby we wszystkich punktach kraju, wszyscy nauczyciele i nauczycielki zajęli się składkami centowymi.

Referent zgadza się na 3 pierwsze propo-

zycje, co do 4. oświadcza, że zarząd główny nie może dać na składki centowe urzędowego pozwolenia, bo toby doprowadziło liczbę delegatów do kilku tysięcy i skomplikowało aparat odnośnej akcji pomocniczej.

ad 7. (wybór wiceprezesa) wzywa przewodniczący do komisji skratacyjnej tych samych członków, którzy byli czynni przy załatwianiu wyboru prezesa.

Równocześnie przystapiono także do punktu 8, t. j. do wyboru uzupełniającego 13 członków Zarządu głównego.

W czasie pauzy przystapiono do punktu 9. W imieniu komisji Wal. Zgrom. dla wniosków samoistnych zdaje sprawę p. Pała i oświadcza, że wniosek p. Kowalówki (patrz sprawozdanie z 2. posiedzenia) został przydzielony Zarządowi głównemu do uwzględnienia i przeprowadzenia.

P. Sokalski żąda, aby ten wniosek uznano jako nagły i traktowano go na obecnym Walnem Zgromadzeniu.

P. Benoni przemawia w myśl uchwały komisji, tj. oświadcza się za odstąpieniem tego wniosku do Zarządu głównego.

Wniosek o zamknięcie dyskusji został przyjęty.

P. Sokalski cofa swój wniosek. Wniosek komisji przyjęty.

Wniosek samoistny p. Maniaka, według uchwały komisji, ma być odstąpiony Zarządowi.

Nad następnym wnioskiem p. Maniaka przechodzi Zgromadzenie, według uchwały komisji do porządku dziennego; tożsamo nad wnioskiem p. Falkiewicza.

Wniosek oddziału Brzeżańskiego odsyła komisja co do istoty rzeczy do Zarządu głównego, nad formą zaś przechodzi do porządku dziennego. Z posteród kilku mowców proponuje dr. Benoni, aby odstąpić od przejścia do porządku dziennego, ale aby cały wniosek odesłać do Zarządu do uwzględnienia i załatwienia.

W przerwie odczytuje przewodniczący telegram dziękczynny hr. St. Badeniego za wczorajszą uchwałę Walnego Zgromadzenia, mianując go członkiem honorowym. Hr. Badeniego oświadcza, że nie przestanie pracować i przychodzić do dobra Towarzystwa pedagogicznego. (Zgromadzenie przyjmuje to wśród okrzyków i oklasków do wiadomości).

Komisja przyjmuje wniosek dr. Benonięgo, toż samo przyjmuje go walne Zgrom.

Trzeci samoistny wniosek p. Maniaka ma być według uchwały komisji odesłany do Zarządu głównego. Dr. Benoni proponuje przejście do porządku dziennego (przyjęto).

Wniosek samoistny mianowania ks. Kopycińskiego członkiem honorowym, odsyła komisja do Zarządu głównego do regulaminowego traktowania. Zgromadzenie przyjmuje tę uchwałę.

Nad wnioskiem samoistnym p. Bilińskiego (o uroczystych publicznych egzaminach w szkołach ludowych) wywiązała się długa dyskusja, po której sprawozdawca wraca jeszcze raz do uchwały komisji, t. j. aby popisy publiczne zatrzymać jeszcze do c. a. s. u. Zgromadzenie przyjmuje wniosek p. Bilińskiego, aby popisy publiczne zostały zniesione.

Komisja skratacyjna ogłasza następujący rezultat głosowania: Głosujących 246, absolutna większość 124. Dr. Gerstman Teofil, został wybrany wiceprezesem 242 głosami.

Głosujących 250, absolutna większość 126 członkami Zarządu głównego wybrani pp.: Baranowski 247 gł., Beuoni 232, Dziedzicki 242, Kerekjarto 180, Koniński 146, Starkeł 235, Żuliński 244, Kropiński 191, Piórnikiewicz 195, Rawer 180, Rewakowicz 191, Skrzyński 185, Opalek 177 głosami.

Wybrani na XIX. walnem zgromadzeniu w Pradze, pozostają zatem jeszcze jeden rok Zarządzie głównym pp.: Boberski Władysław, Kowalówka Walenty, dr. Samolewicz Zygmunt, Soleski Józef, dr. Zajaczkowski Władysław i dr. Zgórski Alfred.

(Godzina 1 1/4. Posiedzenie trwa dalej.)

rol zamikł. Zawsze tak robi, jak nie jesteśmy jednego zdania, a to mnie jeszcze bardziej irytuje, bo wtedy nie wiem, co on sobie w duszy myśli. Jużto z mężczyznanami trudna zawsze sprawa! Gdyśmy już byli w domu, zapytała się Betti, kiedy znowu pojedziemy do Bilsego, na co ojciec odrzekł, że to nie wnet nastąpi. Betti zrobiła minkę i rzekła zadana, że ona sama będzie znowu we czwartek na koncercie, bo przyjechała to Emilowi od Bergfeldów.

Myślałam, że mnie paraliż ruszy! Ale też zabrała się porządnie i do męża i do dzieci. Do męża dlatego, że nie poszedł zaraz z nami, do Betti dlatego, że się z Emilem umawiała, a do Emmi dlatego, że powinna była przecież widzieć, iż Betti z Emilem rozmawiają. Zrobiło nam się duszno, i dzień, rozpoczęty tak pięknie, zakończył się tylko kwasem i przykrością.

Gdym się już sam na sam z Karolem znalazła, rzekłam: — Musimy uważać na nasze dziewczęta. Takie zaryzany, jak te dzisiaj u Bergfeldów, nie mogą przecież nam się wydarzyć.

Karol zauważył, że jeśli tylko matki mają rozum, to nie mogą się trafić żadne głupstwa, choćby tam byli niewiedzieli jak mili studenci, a muzyka niewiedzieli jak sentymentalni! Mój Boże! Radabym wiedzieć, co też z takich rzeczy mogą rozumieć mężczyźni!

Za dwa lata może Emil Bergfeldów zostać asesorem, a Betti jest przecież dziesięć razy piękniejsza niż ostrokoścista Augusta, która już zaręczono. Co zaś do muzyki, to rzeczywiście grają u Bilsego wybornie, tylko ten na bębnie walił tak mocno pałką, jak gdyby miał go rozwalić a nie może dać rady. Dlaczegożbyśmy nie mieli pójść czasem na koncert? A trzeba przyznać, że Emil jest smukły chłopiec i byłby czarnym wiefeldfablem — może nawet porucznikiem.

(C. d. n.)

— I tak się kochają jak gołąbki! — wtrąca Bergfeldowa.

— Ach tak, papo, ach tak! — płakała Augusta.

— Ależ, pan jesteście jeszcze za młody, a na dalekie widoki nie może przecież ojciec oddawać córki, jak los na raty.

— O papo! rozdzierasz mi serce! — jęczała Augusta — Franc jest taki dobry!

— Czy chcesz własne dziecko nieszczęśliwym zrobić? — pytała matka.

A student stał ciągle przed panem Bergfeldem jak zbrodniarz przed sędzią i nie mógł ani słowa wykrztusić. Pan Bergfeld zwrócił się znowu ku niemu:

— Czy będziesz się pan starał o szczęście mego dziecka? — Czy przyrzekasz mi pan być pilnym, pozdawać rygorozą, skromnie żyć i moje dziecko — moją najstarszą — moją pierwszorodną...

Nie mógł nie dalek mówić. Augusta rozpytywała się we łzach, a matka złączyła czempredziej ręce objoa głomych i rzekła:

— Błogosławie was moje dzieci!

Na to zaczęły także płakać obie moje córki, i było to wszystko tak czule, że już i ja miałam łzy w oczach, ale w duszy musiałam sobie powiedzieć, że to wszystko było conajmniej zadaniem pospieszenie zrobione. On jeszcze nie ma chleba, a ona — z temi szpiczastymi łokciami! Jakże się on zadiwi, gdy je zobaczy!

Choć Bergfeldowa nie była wobec mnie bardzo grzeczna, złożyłam jej przecież moje życzenia i wyraziłam nadzieję, że nie będzie tego nigdy żałowała, iż dziecko swoje tak weześnie i z takim młodym chłopcem zaręcza. Że był młody, to można było widzieć na pierwszy rzut oka po przyszech na twarzy i kilku włosach na brodzie. Za swego życia nie byłabym go przyjęła, gdyż koniec końców, zawsze coś człowiek przywiązuje i do powierzchowności. Na cóż zresztą byłabym sobie kupowała nowy kapelusz?

I tak święciliśmy w cichości żareczyny i przyrzekliśmy sobie ani pisać o tem wszystkim, dopóki narzeczony nie zda asesorskiego egzaminu. Tak, jak gdyby to zaręczyny mogły zostać w tajemnicy! Na drugi dzień wie o nich przecież, a za tydzień wiedzą wszyscy święci. Wiem o tem doskonale z własnego doświadczenia, bo tak samo było, kiedy się Karol o mnie oświadczył. Ojciec chciał to jeszcze w tajemnicy zachować, ale matka nie mogła wytrzymać.

Pan Bergfeld był bardziej mileczącym niż zwykle i kręcił bezustannie galki z chleba, podczas gdy Bergfeldowa starała się nieść wyraz o soby jak najszczęśliwszej. To pewnie, że zaręczyny córki mogą przejmować serce matki dumą i radością, ale chyba tylko wtedy, jeśli narzeczonym można się przed ludźmi pochwalić i jeśli przyjdzie na pasku miłości, a nie wtedy, gdy się go ciągnie za włosy do córki.

Milczenie p. Bergfelda stało się powodem, żeśmy już wczorzy naszej nie przedzuli. Zapłacił on za wszystko, nawet i za to co my mieli, okazał się więc bardzo nobel i to zrobiło wielkie wrażenie.

Wracając do domu pytałam się mego Karola, czy nie uważał, że narzeczony miał — jak to mówią — dość głupia sfigjonomie, tak jak gdyby całe zaręczyny były dla niego dość niepożądane. Karol mniemał zaś, że ten młody człowiek jest poprostu "jolo" (mój dobry Karol) wzywał się czasem dość familiarnie, gdyż inaczej nie byłoby się dał tak złapać. Patrząc się bliżej, widąc, że matka aranżowała sama całą tę historję i chodziła do Bilsego nie na muzykę, ale poprostu na to, żeby córkę pokazywać. Dodał przytem, że byłoby mu nieprzyjemnie, gdybym ja tak bez niego z dziewczętami wychodziła.

Odrzekłam na to, że na mnie może się spuścić, że ja potrafię dopilnować, ażeby nasze córki i te ich party nie robiły, i młokosów bez przyszłości potrafię odstraszyć. Przyniesły z tego od słowa do słowa, i nie skończyły się, aż Karol zamikł. Zawsze tak robi, jak nie jesteśmy jednego zdania, a to mnie jeszcze bardziej irytuje, bo wtedy nie wiem, co on sobie w duszy myśli. Jużto z mężczyznanami trudna zawsze sprawa!

Gdyśmy już byli w domu, zapytała się Betti, kiedy znowu pojedziemy do Bilsego, na co ojciec odrzekł, że to nie wnet nastąpi. Betti zrobiła minkę i rzekła zadana, że ona sama będzie znowu we czwartek na koncercie, bo przyjechała to Emilowi od Bergfeldów.

Myślałam, że mnie paraliż ruszy! Ale też zabrała się porządnie i do męża i do dzieci. Do męża dlatego, że nie poszedł zaraz z nami, do Betti dlatego, że się z Emilem umawiała, a do Emmi dlatego, że powinna była przecież widzieć, iż Betti z Emilem rozmawiają. Zrobiło nam się duszno, i dzień, rozpoczęty tak pięknie, zakończył się tylko kwasem i przykrością.

Gdym się już sam na sam z Karolem znalazła, rzekłam: — Musimy uważać na nasze dziewczęta. Takie zaryzany, jak te dzisiaj u Bergfeldów, nie mogą przecież nam się wydarzyć.

Karol zauważył, że jeśli tylko matki mają rozum, to nie mogą się trafić żadne głupstwa, choćby tam byli niewiedzieli jak mili studenci, a muzyka niewiedzieli jak sentymentalni! Mój Boże! Radabym wiedzieć, co też z takich rzeczy mogą rozumieć mężczyźni!

Za dwa lata może Emil Bergfeldów zostać asesorem, a Betti jest przecież dziesięć razy piękniejsza niż ostrokoścista Augusta, która już zaręczono. Co zaś do muzyki, to rzeczywiście grają u Bilsego wybornie, tylko ten na bębnie walił tak mocno pałką, jak gdyby miał go rozwalić a nie może dać rady. Dlaczegożbyśmy nie mieli pójść czasem na koncert? A trzeba przyznać, że Emil jest smukły chłopiec i byłby czarnym wiefeldfablem — może nawet porucznikiem.

(C. d. n.)

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Lwów d. 20. lipca.

* Obrady Towarzystwa pedagogicznego zakończone zostały o godz. wpół do 3. popołudniu. Wczoraszni o godz. 8. użta w hotelu Żorza.

* Wieczorek gimnastyczny odbył się wczoraj w Towarzystwie "Sokół" dla członków zjazdu pedagogicznego. Po powitaniu zgromadzonych przez prezesa dr. Z. Króćewskiego, odbył się pochód 60 członków, ubranych w stroje odpowiednie gimnastyczne, a następnie odbyły się ćwiczenia gimnastyczne. Ćwiczenia grona nauczycieli do gimn. "Sokół", wywołały oklaski. Podczas ćwiczeń przygrywała kapela wojskowa pułku 8. W "Sokole" zgromadziło się przeszło 400 osób.

* Szkoła ludowa na Zofjówce (przedmieście stryjskie m. Lwowa) założona pierwotnie przed laty jako jednoklasowa, mieściła się dotąd w starym wilgotnym budynku, istniejącym, zajmowanej niedługo przez dzierżawcę ogiełni.

W miarę przybywania nowych domów na Zofjówce i zaludnienia się tej dzielnicy, okazało koniecznym zbudowanie nowej szkoły.

Lwowska Rada miejska zawsze troskliwie rozwija szkolnictwa i tym razem najchętniej chwyciła fundusze potrzebne na budowę szkoły, którą rozpoczęto w jesieni 1885 r. a ukończono zeszłego tygodnia. Nowa szkoła, wybudowana kosztem gminy odpowiada wszelkim wymagom pedagogiczno-hygienicznym. Budynek w stylu szwajcarskiej wili zawiera sześć pokoi na szkołę a oprócz tego pokoje na kancelarję.

W szkole tej odbył się 15. b. m. po raz pierwszy popis uczniów i uczennic a poświęcenie nowego budynku odbyło się w niedziele d. 13. b. przedpołudniem. Przed uroczystym aktem poświęcenia odbyło się nabożeństwo w kościele św. Mikołaja, po którym pp. radni z prezydentem miasta p. Dąbrowskim i proboszczem ks. Odziejewiczem udali się do nowego budynku, stojącego przy ulicy św. Zofii. Tu ks. Odziejewicz dał akt poświęcenia, poczem w słowach szlachetnych przedmówił do zgromadzonej licznie publiczności i jej rodziców. Dziewczynka Katarzyna Świechło wygłosiła wiersz okolicznościowy i wreszcie p. prezydentowi bukiet. Mowy zastosowane okoliczności wygłosił jeszcze pp. Lachowski, który skreślił dzieje powstania tej szkoły, i p. prezydent Dąbrowski. Wszystkie te przemówienia były przepięknie śpiewane uścennie przy akompaniamentie fisharmonium, ofiarowanego przez p. Śliwskiego. W głównych sieniach szkolnego budynku umieszczono tablicę marmurową z następującym napisem: "Mieszkańcy Zofjówki i jej okolicy J.W. Prezydentowi, Wacławowi Dąbrowskiemu w uznaniu gorliwej pracy, podjętej dla podniesienia przedmieścia Stryjskiego, i założenia tej szkoły, w dniu jej poświęcenia, 13/7 1886."

*** Mianowania.** Minister i kierownik ministerstwa sprawiedliwości zamianował notariuszami kandydatów notarialnych: Franciszka Grufalskiego dla Delatyna, Leona Holzera dla Lopatyna, dr. Abrahama Wiesenberga dla Janowa, Eugeniusza Rechtenberg-Ambrosa dla Obertyna, Konstantego Widawskiego dla Budzanowa, Stanisława Wieniawę Długoszewskiego dla Solotwiny, Wincentego Czechowicza dla Winiowicy, Włodzimierza Maksymiliana Lewickiego dla Wiśniowca, Józefa Kapka dla Niemirowa, Józefa Fabiańskiego dla Mostów Wielkich, Franciszka Stenzla dla Fryszaku, Antoniego Grotowskiego dla Makowa i Kazimierza Goyckiego dla Tuchowa.

*** Mianowania w armii.** Pułkownik w pułku pieszym nr. 41 Alfred Brosch-Fohraheim, mianowany komendantem pułku pieszy nr. 54. Major pułku pieszy nr. 10, Antoni Kreitsch, na podstawie superabitru, jako inwalid, przeniesiony w stan spoczynku.

† **Leonard hr. Piniński**, urodzony w roku 1824 zmarł 18. b. m. po długiej chorobie w majątku, swoim w Grzymalowie.

† **Ks. Henryk Łoziński**, profesor i katecheta w tarnowskim gimnazjum, zmarł po dłuższej starości nagłą śmiercią dnia 17. b. m. w Poroninie pod Zakopanem, dokąd był celem poratowania zdrowia wyjechał. Pogrzeb odbył się 19. b. m. Niebyszczak pełnił trudne obowiązki katechety w tarnowskim gimnazjum od r. 1872. Pełnił żywot cichy, a w chwilach wolnych zajmował się piórem. Jest autorem dzieła o racjonalizmie. Był kapłan przykładny, dobry dla rodziny i koleżeńskości.

*** Manewry cesarskie.** W tych dniach rozpoczęto restaurację pałacu w Lubieniu koło Lwowa, gdzie będzie kwatery cesarska. Koszt restauracji pałacu pokryty będzie, podług D. P., a fundusz cesarskich. Przeznaczono na ten cel 40.000 zł. Obecnie odbywa się rekonstrukcja stajen a z początkiem sierpnia rozpocznie się urządzenie pałacu i pokojów cesarskich. Zamianowano już podobno urzędników pocztowych i telegraficznych, którzy podczas manewrów pełnić będą służbę.

*** Krajowa Rada szkolna ogłasza:** „Niektóre czasopisma w kraju podały wiadomość, że minister wyznaczył oświecenią rozporządził, aby do tychczas przynajmniej uczniom młodszych wyznaczył, uczęszczającym do tutejszokrajowych szkół publicznych uwalnienie od pisania i rysunków w sobotę na przyszłość ustało. Wiadomość ta jest zupełnie mylną i bez podstawy, albowiem w tej sprawie nie zostało wydane żadne nowe rozporządzenie, któreby zmieniło dotychczasowy stan rzeczy.”

Czy to pożądaną, ażeby w tym względzie ulegał kaprysom nieoświeconych ortodoksov żydowskich, należałoby się przeciw zastanowić.

*** Na pomieszczenie sądu kraj. wyższego** na jeo podług *Diennika Polskiego* od 1. maja 1887 r. dom p. Stromengera, zięcia JE. pana prezydenta sądu wyższego Szenka. Dom ten mieszczący się przy ulicy Jagiellońskiej l. 14, należał dawniej do banku włościańskiego.

*** Kolonia wakacyjna.** Pp. dr. Gerstman i dr. Benoni, którzy przed kilku dniami odwieźli pierwszą serję kolonistów z Lwowa do Demni za Skolem, powrócili już do Lwowa, zapewniwszy młodym kolonistom miły i zdrowy pohyt kilkutygodniowy na świeżym powietrzu. Wyprawę tę uatwili opiekunom kolonii wakacyjnych nader uprzejme zarządzenia ze strony jeneralnego dyrektora państwowych dróg żelaznych, br. Czedzika, kierownika budowy drogi żelaznej ze Strycja do Skolego, pana Suchanka, troskliwa opieka ze strony dyrektora ruchu, p. Kłosowskiego i szczerobrobliva ofiarność ze strony naczelnika stacji kolejowej w Stryju, p. Kolanowskiego. P. Kłosowski wyjechał osobicie z dziećmi, ażeby im w Stryju ułatwić dalszy przejazd do Skolego, nowo zbudowaną koleją, na co zezwolił br. Czedzik i p. Suchanek, a co nie było rzeczą małej wagi, jeżeli się zważy, że w Stryju trudno obecnie o podwoje do Skolego. Pociągami kolejowymi ze Strycja do Skolego kierował osobicie p. Kolanowski i z własnym funduszem pokrył koszt przejazdu.

*** Informacje urzędowe.** Wczorajsza *Gazeta Lwowska* w rubryce telegramów zamieszcza następującą wiadomość:

London 19. lipca. W ostatnich 24 godzinach zapadło tutaj na cholere 6 osób, zmarła 1. Podług zasięgniętych przez nas informacji dotychczas nie pojawiła się cholera w Londynie.

*** Wydalenia.** *Polit. Corresp.* pisze na podstawie relacji ze Lwowa, iż w miesiąc czerwca zachodziły także wypadki wydalania z Prus poddanych rosyjskich polskiej narodowości. Dziesięć takich rodzin, liczących 18 g'ów, przybyło do Galicji i znalazło opiekę u komitetu krakowskiego. Ogólna liczba wydalonych z Prus od jesieni r. 1885 a przybyłych do Galicji poddanych rosyjskich polskiej narodowości wynosi 532 rodzin, liczących ogółem 1587 osób, z których 128 osób nie mogło być jeszcze dotychczas pomieszczonej. W czerwcu przybyło z Prus do Galicji sześć rodzin polskich, posiadających obywatelstwo austriackie. Ogólna liczba wydalonych rodzin tej drugiej kategorii wynosi 203. Zdaje się, iż oprócz tego przybyło do Galicji skutkiem wydalania około 100 polskich rodzin robotniczych (robotników górniczych i fabrycznych), które nie zgłosiły się w funkcjonującym Komitecie pomocniczym.

*** Uszanowanie mowy ojczystej.** Komunikują *N. Reformy* ciekawy fakt, rzucający światło na lekkomyślność naszej publiczności, łatwo zapominającej o obowiązku przestrzegania mowy ojczystej we wszystkich stosunkach zwłaszcza z pobratymczymi narodami. Pan X. zażądał z Morawii próbkę materiału na ubranie, a dobrawszy je z dopiskami morawskimi, zwrócił, żądając dopisów niemieckich i motywując to swoje żądanie nierozumieniem języka morawskiego. Właściciel sklepu sukna do którego p. X. zwrócił się ze swymi żądaniami, nadesłał próbki z napisami niemieckimi, przesyłkę jednak opatrzył następującym listem, który podajemy w całości.

„Przyśle do WPana próbki oznaczone po niemiecku — i jest mi dziwne, iż Pan jako Sławian dawa braterskiego języku cudzemu przed językiem narodu braterskiego.”

Tataj na Morawie i w Czechach każdy obywatel inteligentny rozumie nie tylko język polski, który się tu cieszy wielką sympatią — lecz i innym językiem słowiańskim.

Ubiegając WPana najlepszego obsłużeńia — kreślę się z szacunkiem *Emil Storch* m. p. „Wobec wiecznie nam grożącego germanizmu tacy Storchowie przdadliby się naszemu społeczeństwu.”

*** Stan powietrza.** Obserwatorjam szkoły politechnicznej donosi:

Dzień wczorajszy był pogodny, niebo w małej tylko części zamurzone, wiatr czysto zachodni. Średnia temperatura dnia była 16° C., najwyższa 20°, C., najniższa dziś nad ranem 10° C. Opad nie było żadnego.

Żnizka barometryczna wynosi 765—750 mm. i znajduje się na północnym Atlantyku, zwykła 765 do 760 mm. w Morawii.

Prognoza na dobre następną od 12. goia. w południe d. 20 lipca: Wiatr przeważnie zachodni, niebo prawie czyste, średnia temperatura dnia około średniej lipca, która dla Lwowa wynosi 19,4 C., powietrze miernie wilgotne, pogoda.

*** Jutro d. 21. lipca:** św. Praksedy p. — św. Paukraty m.

*** Omyłki druku.** W nr. 169 *Gaz. Nar.* w sprawozdaniu z czynności Tow. pedagog. wydrukowano mylnie nazwisko autorki książeczki dla młodzieży p. t. „W niewoli tatarskiej”. Jest nią panna W. Hibłówna. Wczoraj, przyrzekł diabolik drukarski, że dyrektora teatru „do niedzieli” będzie dawała opery polskie. Otóż miało tam być, że dyrektorka w najbliższym sezonie „co niedzieli” opery polskie dawać zamierza.

*** Żegostów d. 18. lipca.** (Kor. *Gaz. Nar.*) Ruch kąpielowy wzmagają się na dobre, napływ gości coraz większy.

Przybyło wielu kuracjuszków z Kijowa, z Warszawy, a nawet i z Poznańskiego. „Biedacy, spowiewierani prawem pruskim spieszają, by choć na chwilę odetchnąć świeżym powietrzem i zapomniać o swojej niedoli.”

Tu swoboda i zdrowe powietrze, okolica, jakiej nie znajdziesz gdzieindziej.

W poniedziałek odwiedził nas chór śpiewaków z panem Barsbaszem na czele, którzy pobyt nam uprzyjemnił. W wotek odczyt pani „o wychowaniu i wykształceniu” na dochód mającej się budować nowej kaplicy w Żegostowie.

wypadki cholery, zmarł dziś stróż zanim nadeszła pomoc lekarska. Kupiec Borich, który zachorował przed kilku dniami, zmarł dziś. *Bilancja* donosi: Żona jednego z urzędników w Riece obawiając się cholery udala się z tamtąd do Francji w Istriji. Tam zachorowała na cholere i poroniła. Dom, w którym mieszka, desinfekcjonowano i ustawiono żandarm na straży. Podług wykazu władzy morskiej znajdowało się w obserwacji przeciw powrońcionemu włoskim w czerwcu 456 okrętów z załogą 2776 Indzi i 116 pasażerami.

Z Rieki donoszą 16. b. m.: Zachorowało tu 6 osób a 2 zmarly. Zachorował też jeden żołnierz i jeden strażnik celny.

Z Pragi donoszą 16. b. m.: Na prośbę magistrata w Tryescie odchodzą ztąd w tych dniach czterech lekarzy z tutejszego szpitala do Tryestu jako lekarze choleryczni.

Biuletyn włoski choleryczny z d. 16. b. m.: W Codigoro zachorowały 7, zmarly 2; w Wenecji zachorowała 1, zmarła 1; w Francavilla zachorowała 36, zmarła 19; w Brindisi zachorowała 5, zmarła 5; w Latio zachorowała 17, zmarła 7; w Oria zachorowała 9, zmarła 3; w San Vito zachorowało 3, zmarła 6; w Ostuni zachorowało 3, zmarła 3; w Mesagno zachorowało 2, zmarła 1.

Z Tryestu donoszą 17. b. m.: Namiestnictwo zabroniło aptekarzom i osobom prywatnym sprzedawać środków cholerycznych, jeżeli takowe od wypadku do wypadku nie będą przepisane. Antonina Martinech, która wczoraj zachorowała na cholere, dziś zmarła. Król Humbert i królowa Małgorzata po uroczystościach geneuejskich przybędą do Wenecji na kilkudniowy pobyt. Popołudniu skatowane 3 wypadki cholery, w Santa Maria Maddalena inferiore zmarł trzyletni chłopak, 2 inne wypadki zdarzyły się na via Dogana i via Molin a vento. W Cantovello zmarła włościanka a w Prosecco zdarzył się także wypadek cholery.

Z Rieki donoszą 17. b. m.: Zachorowało tu 8 a zmarlo 5 osób. W San Giacomo zachorowały 3, zmarła 1 osoba.

Włoski biuletyn choleryczny z 17. b. m.: W Codigoro zachorowały 7, zmarła 1; w Wenecji zachorowały 2, zmarly 2; w Brindisi zachorowała 9, zmarła 6; w Francavilla zachorowała 22, zmarła 17; w Latio zachorowało 8, zmarlo 6; w Oria zachorowała 1, zmarła 1; w Ostuni zachorowała 1, zmarła 3; w San Vito zachorowały 3, zmarly 2; w San Donato zachorowała 1; w San Pancrazio zachorowały 3 a zmarła 1 osoba.

Z Rieki donoszą 18. b. m.: Przybył tu dziś naczelny lekarz kolei państwowych radca sanitarny dr. Czartary. Zbadał wszystkie ubikacje na dworcu i zarządził desyngację na wielką skalę. Podesta Ciotta zwiędził dziś znowu szpitala choleryczne. Na rodzinę pozostałe po zmarlych na cholere zebrano dotychczas 1825 zł. Dziś znowu zachorowało kilka osób. Do szpitala przewieziono żołnierza Bazica, stolarza Hajpela, żonę rzemieślnika Szmuka i robotników Dorczyca i Grisca. Zmarła na cholere 62-letnia szwaczka Kreinesewicz, strażnik celny Stawicz i żona maszynisty Drasza.

Włoski biuletyn choleryczny z 18. b. m.: W Codigoro zachorowały 2, zmarly 3; w Wenecji zachorowała 1, zmarly 2; w Brindisi zachorowało 7, zmarly 2; w Francavilla zachorowało 16, zmarlo 7; w Latio zachorowało 8, zmarlo 5; w San Vito zachorowały 2; w Oria zachorowały 2; w Mesagno zachorowała 1; w San Donato zachorowały 4, zmarly 2 osoby.

Z Tryestu donoszą d. 18. b. m. Od czasu pojawienia się cholery t. j. od 7. czerwca do 17. lipca zachorowało 54 osób, z których 29 zmarlo. 7 zostało wyleczonych, a 18 pozostaje w kuracji. Pociągi szacperowe do Gorycji i Cormons zasystowano od dziesięci. Kioacki rząd krajowy zwrócił się do ministerstwa wojny celem zastanowienia tegorocznych ćwiczeń wojskowych w Kroacji i Sławonii, a to ze względu na cholere w Riece.

*** O eksplozji w Petersburgu.** o której doniesiliśmy już w telegramach, podają jeszcze telegramy z 17. b. m. następujące szczegóły: „Handlarz szmat Jegorow, mieszkający na dzielnicy Wyborgskiej, otrzymał nakaz wydalania, a podług innej wersji nakazano mu tylko zamknąć bnde. Zapasy, a pomiędzy niemi znaczna ilość żelazniawa zakupił handlarz żelaza Ljalin. Zapasy te transportowano na wozach do składów Ljalina, znajdujących się obok mikołajskiego dworca. Pośmieday żelazniawem znajdowały się dziwnym sposobem dwa stalowe pociaki moździerzowe i jeden 9-calowy a drugi 12-calowy pociak. Pociak jeden zanieśli robotnicy ostrożnie do stodoly, drugi jednak wysliznął się im z rąk, upadł na bruk, eksplozował z okropną detonacją i zabił 9 robotników, dwie kobiety, czworo dzieci bawiących się w podwórzu i dwa konie, przyczem jedno skrzydło zabudowania zupełnie zniszczonem było. Podwórze wyglądało jak pobojowisko. Oderwane części ciała i kawałki żelaza porozrzucone zostały po nad domy przyległe na ulice. Na pytania prokuratora, przybyłego na miejsce katastrofy, odpowiadał Ljalin, którego córka i brat padli również ofiarą tego wypadku, z największym spokojem. Przyznał, że kupił od Jegorowa nabite pociaki i że niektóre leżą jeszcze w stodole. Tam znaleziono też pociaki 2 1/2, 6 a nawet jedenastocalowe. Ponieważ te ostatnie zaprowadzone zostały przez rząd rosyjski dopiero przed niedawnym czasem, to pochozidli one mogą tylko z arsenału albotecz ze składu artylerzyckiego.

Gdy prokurator zapytał, czy pociaki są nabite, odpowiedział Ljalin: „Bóg wie o tem, my zwykle sami wyjmujemy naboje”. Wspomniany pociak dwunastocalowy, którego długość wynosi 28 cali oddano do laboratorium artylerzyckiego celem zbadania.

*** Hr. Karol Walewski**, syn ministra francuzkiego ze drugiego cesarstwa, kapitan 76 pułku liniowego piechoty francuzkiej, mianowany został attaché wojskowym w Pekinie, na miejsce jenerala Chanoina.

*** W Meranie** odebrał sobie życie urzędnik pocztowy z Wiednia Alojzy Lenkauf. Zajęty on był w ostatnich czasach przy zakładzie gazowym w Meranie i popełnił samobójstwo. Rozpisano za nim listy gołcze a Lenkauf dowiedziawszy się o tem otrzął się 12. b. m.

*** Lunak pruski** z Bazylei donoszą 14. b. m. do *N. fr. Presse*, której o germanofobie posiadają nie można: „Oficer niemiecki w ubiegłą niedzielę upił się kompletnie i pobudzał do śmiechu gawiedź uliczną, a gdy zranil pewne indywidualum szpadą, obrurzył tem tłum w najwyższym stopniu. Podarto na nim suknie, wyrwano szpadę i powalono o ziemię a policja przyaresztowaniem ochroniła go od sromotnego pobicia. Pomimo że mu ponilja oświadczyła, że przyaresztowanie go nastąpiło w jego własnym interesie, stawiał on wszelkimi siłami opór i zniszczył prawie wszystkie meble na policji. Najazntrz wypuszczono go za

kaucją na wolną stopę a 12. b. m. został on przez sąd policyjny za „nieporządk i wywołanie skandalu” zasądzony na 100 franków grzywny, 50 franków odszkodowania za zniszczone meble. Oficer ten przysłał otwarcie przy rozprawie, że on sam prowokował publiczność, i że oficerowie niemieccy dozawali w Bazylei zawsze bardzo dozwolone przyjęcia. Za takie wybrki wymierzają sądy tutejsze zwykłe kare od 2 do 4 tygodni zastrzonego więzienia, a w tymwypadku postąpiono tak łagodnie tylko dlatego, ponieważ oficer ten przysłał się do winy, okazał skruchę i przedłożył najlepsze świadectwa. Najgorzszą przysługę wyświadczył temu oficerowi dwa niemieckie pisma bazylejskie, które występując rzekomo w jego obronie, napadły na Szwajcarów za ich nienawiść przeciw Niemcom. Pisma te oddały oficerowi temu przysługę najgorzszą, gdyż zwróciły na ten wypadek uwagę władz w Niemczech i wywołały oświadczenie jeneralnego konsula niemieckiego w Bazylei, który ogłosił w pismach bazylejskich komunikat stwierdzający, że Szwajcarzy postępują sobie zawsze wobec Niemców z największą lojalnością a w tym wypadku władze zachowały się należycie i polubliwie.

*** Szulernia w Budapeszcie.** Donoszą nam jeszcze następujące szczegóły: „Przy skoniówaniu rulety Layanda znajdowało się w banku na stole mnóstwo marek t. zw. „fiches” po 1, 5 i 10 franków, reprezentowały razem kwotę 6126 franków. Gotówkę znajdującą się w banku schował Layand do kieszeni, zanim zabrał ją mogła policja, starał się także schować prędko do kieszeni woreczek z monetą złota. Odebrano mu jednak wszystko, a mianowicie 2500 franków w banknotach, 1686 guldenów i 2300 franków w zlocie. Po wkroczeniu policji odbyły się w tem kasynie — tak nazwa Layand swoją szulernię — komiczne epizody. Jeden z graczy chciał się ukryć za plecami drugiego, ten jednakże odepchnął go i ukrył się z nim. Pewien młody człowiek, który wlepiłszy został w to towarzystwo, pogodził się wnet z sytuacją, złapał fiaszkę likieru, którą Layand trzymał „w kasynie” dla gości i zaprosił agentów policyjnych, ażeby z nim pili. Później zaproponował także kieliszek Layandowi, który trząsł się już w febrze i powiedział: „Pij pan, to dobre przeciw cholere”. Gdy policja odbywała już rewizję domu, zapukano do drzwi. Szeft detektywów baron Spleny wyszedł sam na spotkanie gości. Przyszli dwaj panowie, którzy wlicznie grać chcieli. Spleny zapytał ich: „czy szukacie policji?” na co ci panowie, którzy Splenygo osobicie znali, cofnęli się, a jeden z nich w przestrach powiedział: „przyszliśmy oglądać pomieszkanie, ma być do wynajęcia”. Było to już przed północą, zapłonno na oglądanie pomieszkania. Spleny roześmiał się i nie zatrzymał przybyszów.

Dział ekonomiczny.

Konferencja zarządów dróg żelaznych. W Bernie (w Szwajcarii) obraduje obecnie międzynarodowa konferencja zarządów dróg żelaznych celem ustanowienia ogólnych norm dla ruchu frachtów kolejowych i reprezentowane są następujące państwa: Austro-Węgry (zastąpione przez radcę ministerjalnego Pollanetra), Niemcy, Francja, Włochy, Belgia i Szwajcaria. Codziennie odbywają się dwa posiedzenia a z końcem miesiąca zakończone zostaną obrady.

Le Commerce, nowe towarzystwo ubezpieczeń przeciw bankructwom — założone niedawno temu w Paryżu, zbankrutowało tam 22. czerwca. Akcjonariusze stracili całą swoją majątek a w dodatku kupią sobie z nich — gdyż mając na celu ratowanie przed bankructwem, sami poszli tą droga. Czy to nie ironia losu?

Ostatnie notowania produktów z d. 20. lipca 1886.

Lwów pszenica 7.40 do 8.20, żyto 5.50 do 6.25, jęczmień 5.25 do 6.00, owies 5.80 do 6.30, groch 6.00 do 6.50, wyka 6.00 do 6.50, rzepak 8.40 do 8.80, linianka 11.00 do 14.00, konieryna czerw. 25.00 do 30.00, konieryna biała 25.00 do 30.00, konieryna szwedzka 25.00 do 30.00.

Tarnopol, pszenica 7.10 do 8.00, żyto 5.50 do 6.50, jęczmień 5.00 do 6.00, owies 6.20 do 6.50, groch 6.00 do 8.00, wyka 6.00 do 7.00, rzepak 8.35 do 8.55, linianka 11.00 do 14.00, konieryna czerw. 25.00 do 30.00, konieryna biała 25.00 do 30.00, konieryna szwedzka 25.00 do 30.00.

Podwołoczyska, pszenica 7.00 do 7.75, żyto 5.65 do 6.50, jęczmień 5.00 do 5.50, owies 6.00 do 6.50, groch 5.50 do 7.00, wyka 6.00 do 7.00, rzepak 8.25 do 8.35, linianka 11.00 do 14.00, konieryna czerwona 25.00 do 30.00, konieryna biała 25.00 do 30.00, konieryna szwedzka 25.00 do 30.00.

Jarosław, pszenica 7.50 do 8.45, żyto 6.00 do 6.50, jęczmień 5.50 do 6.50, owies 6.35 do 6.00, groch 6.00 do 8.00, wyka 6.00 do 7.00, rzepak 8.60 do 9.00, linianka 11.00 do 14.00, konieryna czerwona 25.00 do 30.00, konieryna biała 25.00 do 30.00, konieryna szwedzka 25.00 do 30.00.

Czerniowce, pszenica 7.00 do 8.00, żyto 5.00 do 5.70, jęczmień 5.40 do 5.60, owies 5.20 do 5.40, groch 5.90 do 6.50, wyka 6.00 do 7.00, rzepak 8.50 do 9.00, linianka 11.00 do 14.00, konieryna czerw. 25.00 do 30.00, konieryna biała 25.00 do 30.00, konieryna szwedzka 25.00 do 30.00.

Wszystko za 100 kilo netto bez works. Stary chmiel za 56 kilo loco Lwów 5.00 do 10.00, nominalnie. Nowy chmiel od 50.00 do 62.00 ztr. za 56 kilo. Okowita za 1000 litr. pret. loco Lwów 25.50 do 26.75. Usposobienie spokojne, tylko ruch handlowy w rzepaku zaczyna się ożywiać.

Telegramy targowe z dnia 19. lipca:
Wiedeń: Pszenica za 100 kilo — zł. do — zł., żyto — do — zł. Okowita 25.50 do 26.75 zł.
Budapeszt: Pszenica za 100 kilo na wiosnę 7.61 zł. do 7.63 zł.; rzepak od — zł. do — zł.
Berlin: Pszenica złota na lipiec-sierpień 149.50 m.; żyto — un.; spirytus 37.00 m.; olej rzepakowy — m.
Paryż: Mąka za 159 kilo 46.25 fr.; olej rzepakowy — fr.; spirytus — fr.
Nafła, Wiedeń — zł. do — zł.; Brema loco 6.45, Hamburg loco 6.40, na lipiec —, na sierpień-grud. 6.60; Antwerpia na lipiec 16. 1/2; Nowy-York 7.00, Filadelfia 7.00.

Wyciąg z rozkładu jazdy ważny od dnia 1. czerwca 1886.

Przejazd do Lwowa.
Pociąg osobowy: o godz. 8. minut 13 przedpołudniem ze Zwardonia, Chyrowa, Strycja. — O godz. 4 min. 15 po połud. ze Zwardonia, Chyrowa, Strycja, Husiatyna, Stanisławowa. — O godz. 2. min. 6 w nocy z Husiatyna, Stanisławowa, Chyrowa i Strycja.
Odjazd ze Lwowa:
Pociąg osobowy: o godz. 11. min. 27 przedpołudniem do Strycja, Chyrowa, Stanisławowa i Husiatyna. — O godzinie 7. min. 10 wieców do Strycja, Chyrowa, Zwardonia. — O godz. 12. min. 1 w nocy miesany pociąg do Strycja, Chyrowa, Stanisławowa i Husiatyna
Przejazd do Stanisławowa.
Pociąg osobowy: o godz. 8. min. 35 przedpołudniem z Husiatyna. — O godz. 9. min. 2 przedpołud. ze Zwardonia, Strycja. — O godz. 5. min. 37 po połud. z Husiatyna. — O godz. 5. min. 51 po południu ze Zwardonia, Lwowa, Strycja.
Odjazd ze Stanisławowa:
Pociąg osobowy: o godz. 9. min. 45 przedpołudniem do Strycja, Lwowa, Zwardonia. — O godz. 9. min. 58 przedpołudniem do Husiatyna. — O godz. 6. min. 38 wieców do Strycja, Lwowa, Zwardonia. — O godz. 6. min. 54 wieców do Husiatyna.

Subyta „Nadesłane” nie pochozi od Redakcji która też żadnej odpowiedzialności za nią nie przyjmuje.

(Nadesłane.)

Wiedeń d. 20. lipca. W zeszłej dobie zastabło w Riece 4, a zmarly 2 osoby na cholere, w Tryescie 2 zachorowały a 1 zmarła.

Wiedeń d. 20. lipca. Według komunikatu *Frmdbitu*, w decydujących kołach nie wiadomo o podróży cesarzewiczostwa austriackich do Lubochenka podczas pobytu tamże cara z żoną; doniesienie o tej podróży nie ma więc żadnej podstawy.

Marsylia d. 20. lipca. Sobotnie manifestacje niemające większego znaczenia, które miały miejsce przed redakcją organu orleanistowskiego *Soleil du Midi*, powtórzyły się wczoraj i przybrały charakter burzliwy. Przeszło do bójki. Trzech agentów policyjnych zraniono; cztery indywidua przyaresztowano. Pokój przywrócony

został dopiero o północy. *Soleil du Midi* wytoczył miastu proces o odszkodowanie.

Salzburg d. 20. lipca. Wczoraj popołudniu przed godz. 5. przybył tu cesarz niemiecki. Na dworcu witał go jego wnuk najstarszy, ks. Wilhelm z żoną, przyjechawszy z Reichenhall, tudzież władze wojskowe i cywilne. Powitałszy go z księstwem Wilhelmami i dostojnikami pojechał cesarz do hotelu, gdzie mu wnet potem arcyks. Ludwik Wiktor wzięty złożył. Liczna publiczność dystyngowana witała cesarza w drodze do hotelu żywym oklaskami. Cesarz wygląda doskonale i ma humor wybory. Po godz. 6. był obiad na 26 nakryć, który trwał trzy kwadranse; obecni byli księstwo Wilhelmowie, komenderujący, marszałek krajowy i t. d.

Salzburg d. 20. lipca. Cesarz niemiecki wyjechał dziś o godz. 11. przedpołudniem do Gastein, odpowiadzono na dworze przez księcia Wilhelma i jego małżonkę. Pociąg prowadził jeneralny dyrektor kolei państwowych Czedit. Pogoda.

Monachium d. 20. lipca. Cesarz Wilhelm przybył tu wczoraj o godz. 11. w południe, i zabrał na dworcu do godz. 1. Przyjmował go ks. rejent z członkami dynastji i dostojnikami.

Wiadomości giełdowe.

Lwów dnia 20. lipca. (Z licy handlowej). I akcje, za sztukę: Kolej galic. Kar. Ludw. 200 zł. m. k. 191.00 do 194.00, Kolej Lwowski-Czern.-Jassy 225.50 do 228.00, Banku hypot. gal. 2/8. — do 283. — bez dyw., Banku kredyt. galic. 215. — do 220. — bez dyw. II. Lisy zast. w 100 zł. w. a. Towarz. kredyt. galic. 5 pr. 102. — do 103. —, Tow. ziem. 3/102. — do 103. —, Tow. kredyt. gal. ziem. 93.75 do 95.00, Banku krajow. 4 1/2 95. — do 97. —, Banku hypotez. galic. 6/103.20 do 103.20, Banku hipot. gal. 5/100.90 do 100.90, Banku hipot. gal. 4/100.90, Gal. Z. kred. włośc. (d. 5%) 2 1/2 50. — do 54. —, Gal. Z. kred. włośc. (d. 5%) 2 1/2 50. — do 54. —, Ognól. roln. kredyt. zakł. gal. Gal. i Buk. 6% los w 15 lat — do —, — IV. Oblig. za 100 ztr. Indemnizacyjne galic. 5% m. k. 104.70 do 105.70, Kom. banku krajowego 6 1/2 95.50 do 96.50, Losy miasta Krakowa 17. — do 19. —, Losy miasta Stanisławowa 25. — do 28. —, V. Monety: Duk. holenderski 5.84 do 5.94, Duk. cesarski 6.87 do 6.97, Napoleondor 9.97 do 10.07, Półimperyal rosyjski 10.31 do 10.41, Rubel rosyjski srebrny 1.54 do 1.64, Rub. rosyjski papierowy 1.21 1/2 do 1.23 1/2, 100 marek niemieckich 61.90 do 62.25, Srebro za 100 ztr. — do —, Kupony w srebrze — do —, Pierwszy z cyfer wszystkich pozycy snaczy „placą” druga „ładają.”

Wiedeń dnia 19. lipca. godz. 1. minut 40. popoł. Alpy 28. —, Weg. akcje kr. 285. —, Anglo-Austr. 114.25, Unionbank 70.75, Kolej Kar. Lud. 193.30, Nordbahn 226.50, Kolej Połud. 115. —, Kolej Alfeld 192.25, Kolej p. Elb. 232.30, Kolej lw.-czern. 226.50, Weg. Nordost. 175. —, Wied. Commun. 124.60, Weg. Tabakast 66.50, Elbstat 165.50, Weg. cis. losy r. 125.60, Länderbank 221.75, Zł. ren. weg. 4% 105.70, Bankverein 103.50, Rosyj. rubel papir. 1.22 1/2, Losy weg. 122.40, Galic. ind. 105.25, Kredytowe —, Usposobienie: ustalone.

Wiedeń dnia 20. lipca. godz. 10. min. 25 przedpołudniem. Akcje kredytowe 277.00, Anglo-austriackie 114. —, Unionbank —, Kolej Kar. Ludw. 193.00, Kolej południowa 114.50, Renta papierowa —, Lisy zast. Galic. Banku hipot. —, Galicyjski Bank krajowy 96.75, Napoleondor 10.01 1/2, Rosyj. banknoty 1.23 1/2, Usposobienie: —

Berlin dnia 19. lipca. godz. 4. minut 40 popoł. Rosyj. banknoty 197.50, Akcje kredytowe 443.50, Lombardy 186.50, Galicyjski 78.30, Polyz. wschod. 61.05, Austrj. banknoty 161.30.

Paryż 9% Renta 82.92.

POCIĄGI KOLEJOWE.

Ze Lwowa odchodzą:
podług zegara lwowskiego:
Do Krakowa . . . 10.44 4.10 6.25 4.50
Do Podwołoczysk . . . 10.25 4.8 6.10 13.98
(z Podzamczem) . . . 10.55 6.23 1.8
Do Czerniowic . . . 11.6 6.30 13.22

Do Lwowa przychodzą:
Z Krakowa . . . 9.27 6.50 11.36 8.58
Z Podwołoczysk . . . 10.24 3.05 2.15 3.50
(z Podzamczem) . . . 10.10 2.28 3.19 —
Z Czerniowic . . . 10.03 3.35 3.80 —

Wiednia, dnia 18. lipca
Kurs papierów publicznych.
Powszechny dług państwa.
Obligacje indemnizacyjne.
Inne pożyczki publiczne.
Listy zastawne.

Table with columns: placę, żądają, zhr. w. a. and various financial entries like 'Priorytety kolejowe', 'Akcje kolejowe', 'Akcje bankowe'.

Table with columns: placę, żądają, zhr. w. a. and various financial entries like 'Akcje kolejowe', 'Akcje bankowe', 'Losy'.

Bank hipoteczny
kupuje i sprzedaje
wszystkie
papiery wartościowe
i monety
po kursie dziennym.

Bank hipoteczny
kupuje i sprzedaje
wszystkie
papiery wartościowe
i monety
po kursie dziennym.

Bank hipoteczny
kupuje i sprzedaje
wszystkie
papiery wartościowe
i monety
po kursie dziennym.

Bank hipoteczny
kupuje i sprzedaje
wszystkie
papiery wartościowe
i monety
po kursie dziennym.

Zarządca
majątku ziemskiego, znajdujący się na roli...

Hotel Warszawski we Lwowie
Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Szanowną PT. Publiczność i Wysoką Szlachtę...

Woda św. Apolonji
patronki od bólu zębów
działa prawdziwie cudownie przy bólach zębów...

Balsam brzozy
Przez wys. rząd króla uprzywilejowany Jego Mości Szwejci dr. Fl. Lengjela

PIGULKI MORISONA
Pa ARTHAUD MOULIN.
najlepsze ze środków czyszczących i przeoczyściwiających krew...

Wiednia. - "Hotel Metropole."
Ringstrasse, Franz-Josef-Quai.
Wielki hotel pierwszorzędny.

Ogłoszenie.
Właściciele majątków ziemskich mając na sprzedaż lub do wydzierżawienia...

Nauka kroju damskiego
ułatwionym sposobem
według najnowszego systemu paryskiego.

PLASTER THAPSA
PP. LEPERDRIEL-REBOULLEAU
Wprowadzający i upoważniony do wprowadzania na terytorium Cesarstwa...

Dla budowniczych i przedsiębiorstw budowlanych
Tektury dachowe
Płyty asfaltowe (Isolirplatten)

Wysuszenie wilgotnych murów
Patent z r. 1878
C. K. WPRZ. Kit cementowy
warstwa izolacyjna do budowl.

W krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence
rozpoczyna się rok szkolny dnia 1. września.

Jan Ihnatowicz
poleca
najprzedniejsze perfumy, wody toaletowe, odzieżowe...

Sukna i materja
dobre modne materje w resztkach, ta 1 zhr. właściwie 50 ct. za metr i wyżej.

ANTONI RO
KRAKÓW
Kantor i skład główny KRAKÓW
FABRYKA PAKOWANA CYKORJI I SUROG

EKSTRAKT ORZECHOWY!
Najlepszy i najpraktyczniejszy środek do farbowania siwych włosów...

EPILEPSIE
PADACZKĘ
niezawodny środek leczniczy dr. Killian z Dreźnie...

Obwieszczenie.
Wydzierżawienie akcyzy od piwa i wódki w Czerniowcach.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Platon Kostecki.